

Zajęcia P2. Analizator składniowy dla uproszczonego języka Turbo Pascal

1 Cel ćwiczeń

Celem ćwiczeń jest stworzenie prostego analizatora składniowego dla bardzo uproszczonej wersji języka Turbo Pascal. Zadaniem tworzonego analizatora jest:

- rozpoznawanie konstrukcji składniowych języka Turbo Pascal
- wykrywanie błędów składniowych

2 Czynności wstępne

Po włączeniu komputera należy wybrać system operacyjny Linux i w laboratorium zalogować się jako użytkownik `student`. Należy otworzyć okno konsoli (np. nacisnąć `[Alt]+[F2]` i napisać `xterm`), utworzyć własny podkatalog za pomocą polecenia `mkdir nazwisko_uzytkownika`, i podkatalog dla bieżącego ćwiczenia. Ze strony przedmiotu na platformie eNauczanie należy pobrać następujące pliki:

- `Makefile` – potrzebny do kompilacji za pomocą polecenia `make`
- `common.h` – plik nagłówkowy zawierający określenie największej długości napisów
- `p.y` – szcztątkowy analizator składniowy z komentarzami i zdefiniowaną funkcją `found`
- `test.pas` – program testowy poprawny w danej gramatyce

Po zakończeniu pracy wskazane jest usunięcie utworzonego katalogu wraz z zawartością.

3 Zadania do wykonania

Do wykonania zadania potrzebny jest analizator leksykalny przygotowany w poprzednim ćwiczeniu. W przypadku braków w analizatorze leksykalnym należy je uzupełnić. Należy uzupełnić dostarczony szkielet analizatora składniowego i pokazać, że działa poprawnie testując go na dostarczonych programach testowych. Analizator powinien wypisywać informacje o rozpoznanych konstrukcjach składniowych. Do wypisywania tych informacji służy zawarta w dostarczonym szkielecie analizatora funkcja `found()`. Funkcja ma dwa parametry: nazwa rozpoznanej konstrukcji (należy tu wpisać nazwę zmiennej gramatyki) oraz argument, który ma znaczenie (jest różny od pustego napisu) dla niektórych konstrukcji, np. może być nazwą funkcji. Należy dążyć do uzyskania takiego samego wyjścia programu jak w punkcie 6.

Dostarczony kod należy uzupełnić o następujące elementy:

- A. nazwa programu (`PROGRAM_NAME`)
- B. deklaracja stałej (`CONST`)
- C. sekcja deklaracji stałych (`CONST_SECT`)
- D. deklaracja zmiennych (`VAR`)
- E. sekcja deklaracji zmiennych (`VAR_SECT`)
- F. nagłówek funkcji/procedury (`FUN_HEAD`)
- G. definicja procedury (`PROCEDURE`)
- H. parametr formalny (`FORM_PARAM`)
- I. blok (`BLOCK`)
- J. definicja funkcji (`FUNCTION`)
- K. parametr aktualny (`ACT_PARAM`)
- L. wywołanie funkcji (`FUNCT_CALL`)
- M. pętla `for` (`FOR_INSTR`)

N. przypisanie (ASSIGN_INSTR)

O. instrukcja warunkowa (IF_INSTR)

Analizator składniowy można uruchamiać przyrostowo. Przypuśćmy, że gdzieś na początku gramatyki mamy regułę:

```
1 A: B C D
2 ;
```

Jeżeli ją tak zapiszemy, będziemy musieli rozwinąć także wszystkie zmienne po prawej stronie reguły. Jeżeli A jest symbolem początkowym gramatyki, musimy zapisać wszystkie reguły gramatyki. Nie wszystkim udaje się ukończyć cały analizator składniowy na zajęciach, a skoro analizator nie działa, dostają 0 punktów. Możliwe jest jednak pisanie reguł analizatora przyrostowo, punkt po punkcie. W regule rozwijającej zmienną A początkowo ujmujemy punkty C i D w komentarze.

```
1 A: B /* C D */
2 ;
```

Teraz musimy rozwinąć tylko zmienną B i zmienne pojawiające się w jej rozwinięciu. Analizator się skompiluje i można go przetestować. Potem można przesunąć komentarz za zmienną C. Ujmowanie w komentarze jest dużo lepszym rozwiązaniem niż pomijanie reszty reguły, gdyż widać, że reguła ma dalsze, nie używane jeszcze części.

Kompilując częściowo zrealizowany analizator składniowy możemy napotkać na problemy związane z dyrektywą %ttype wskazującą zmienne, które nie zostały jeszcze rozwinięte w żadnej regule. Należy wówczas ująć dyrektywę w komentarze do czasu dopisania odp. reguł.

4 Ocena

Za każdy można dostać 1 punkt, czyli 15 punktów na zajęciach. Punkty będą przyznawane dopiero po rozmowie z prowadzącym.

5 Dane testowe — plik test.pas

```
1 Program Testing;
2 (* Uses crt, dos;*)
3 Const (* range of displayed characters *)
4     minASCII = 30;
5     maxASCII = 255;
6     tekst = 'test string';
7 Var
8     c : Char;
9     r : real;
10    i, i1, _i, _00 : Integer;
11    t : array[1..10] of integer;
12    d : record
13        year, month : integer;
14        day         : integer
15    end;
16
17 Procedure Empty_Without_Parameters;
18 Begin
19 End;
20
21 Function Empty_With_Parameters( a : Integer, c : Char, r : Real ) : Integer;
22 Begin
23 End;
24
25 Procedure With_Declarations;
26 Const
27     r1 = 12.34;
28     r2 = 0.56;
29     r3 = 78.0;
30 Var
```

```

31  s : String;
32  t : array[1..10] of integer;
33  d : record
34      year, month : integer;
35      day          : integer
36  end;
37  Begin
38  End;
39
40
41  Begin (* main block *)
42      Empty_Without_Parameters;
43      Empty_With_Parameters( 123, 'c', 12.34 );
44      ClrScr; (* intro opn clear screen *)
45      Writeln( 'Kody ASCII (30-255):' );
46      For i := minASCII To maxASCII Do (* display of given ASCII codes *)
47          Write( Chr( i ), ' ' );
48      ReadKey; (* wait for a key press *)
49      i := ( i1 + 3 ) * _00;
50      (* conditional instruction *)
51      if a > 10
52      then
53          b := a;
54      if ( a > 1 )
55      then
56          b := a
57      else
58          b := 1;
59      if ( a > b )
60      then
61          if ( a > c )
62          then
63              m := a
64          else
65              m := c
66          else
67              if ( b > c )
68              then
69                  m := b
70              else
71                  m := c;
72      t[10] := 1;
73      for i := 9 downto 1 do t[i] := t[i+1] * i * i;
74      d.year := 2018;
75      d.day := 1;
76      d.month := d.day * 10;
77  End.

```

6 Wyjście analizatora składniowego dla test.pas

```

1  Author: First and last name
2  yytext          Token type          Token value as string
3
4  Program          KW_PROGRAM
5  Testing          IDENT               Testing
6  ;                ;
7  ===== FOUND: PROGRAM_NAME 'Testing' =====
8  Const            KW_CONST
9  minASCII          IDENT               minASCII
10 =                 =
11 30                 INTEGER_CONST      30
12 ===== FOUND: CONST 'minASCII' =====
13 ;                 ;
14 maxASCII           IDENT               maxASCII

```

```

15 =
16 255 INTEGER_CONST 255
17 ===== FOUND: CONST 'maxASCII'=====
18 ;
19 tekst IDENT tekst
20 =
21 'test string' STRING_CONST 'test string'
22 ===== FOUND: CONST 'tekst'=====
23 ;
24 Var KW_VAR
25 ===== FOUND: CONST_SECT =====
26 c IDENT c
27 :
28 Char KW_CHAR
29 ===== FOUND: VAR =====
30 ;
31 r IDENT r
32 :
33 real KW_REAL
34 ===== FOUND: VAR =====
35 ;
36 i IDENT i
37 ,
38 i1 IDENT i1
39 ,
40 _i IDENT _i
41 ,
42 _00 IDENT _00
43 :
44 Integer KW_INTEGER
45 ===== FOUND: VAR =====
46 ;
47 t IDENT t
48 :
49 array KW_ARRAY
50 [
51 1 INTEGER_CONST 1
52 .. RANGE
53 10 INTEGER_CONST 10
54 ]
55 of KW_OF
56 integer KW_INTEGER
57 ===== FOUND: VAR =====
58 ;
59 d IDENT d
60 :
61 record KW_RECORD
62 year IDENT year
63 ,
64 month IDENT month
65 :
66 integer KW_INTEGER
67 ;
68 day IDENT day
69 :
70 integer KW_INTEGER
71 end KW_END
72 ===== FOUND: VAR =====
73 ;
74 Procedure KW_PROCEDURE
75 ===== FOUND: VAR_SECT =====
76 Empty_Without_Parameters IDENT Empty_Without_Parameters
77 ;
78 ===== FOUND: FUN_HEAD 'Empty_Without_Parameters'=====
79 Begin KW_BEGIN
80 End KW_END

```

```

81 ===== FOUND: BLOCK =====
82 ===== FOUND: PROCEDURE 'Empty_Without_Parameters' =====
83 ;
84 Function KW_FUNCTION
85 Empty_With_Parameter IDENT Empty_With_Parameters
86 ( (
87 a IDENT a
88 :
89 Integer KW_INTEGER
90 ===== FOUND: FORM_PARAM =====
91 ,
92 c IDENT c
93 :
94 Char KW_CHAR
95 ===== FOUND: FORM_PARAM =====
96 ,
97 r IDENT r
98 :
99 Real KW_REAL
100 ===== FOUND: FORM_PARAM =====
101 ) )
102 ===== FOUND: FUN_HEAD 'Empty_With_Parameters' =====
103 :
104 Integer KW_INTEGER
105 ;
106 Begin KW_BEGIN
107 End KW_END
108 ===== FOUND: BLOCK =====
109 ===== FOUND: FUNCTION 'Empty_With_Parameters' =====
110 ;
111 Procedure KW_PROCEDURE
112 With_Declarations IDENT With_Declarations
113 ;
114 ===== FOUND: FUN_HEAD 'With_Declarations' =====
115 Const KW_CONST
116 r1 IDENT r1
117 =
118 12.34 FLOAT_CONST 12.34
119 ===== FOUND: CONST 'r1' =====
120 ;
121 r2 IDENT r2
122 =
123 0.56 FLOAT_CONST 0.56
124 ===== FOUND: CONST 'r2' =====
125 ;
126 r3 IDENT r3
127 =
128 78.0 FLOAT_CONST 78.0
129 ===== FOUND: CONST 'r3' =====
130 ;
131 Var KW_VAR
132 ===== FOUND: CONST_SECT =====
133 s IDENT s
134 :
135 String KW_STRING
136 ===== FOUND: VAR =====
137 ;
138 t IDENT t
139 :
140 array KW_ARRAY
141 [ [
142 1 INTEGER_CONST 1
143 .. RANGE
144 10 INTEGER_CONST 10
145 ] ]
146 of KW_OF

```

```

147 integer                KW_INTEGER
148 ===== FOUND: VAR =====
149 ;                      ;
150 d                      IDENT          d
151 :                      :
152 record                KW_RECORD
153 year                  IDENT          year
154 ,                      ,
155 month                 IDENT          month
156 :                      :
157 integer                KW_INTEGER
158 ;                      ;
159 day                   IDENT          day
160 :                      :
161 integer                KW_INTEGER
162 end                    KW_END
163 ===== FOUND: VAR =====
164 ;                      ;
165 Begin                  KW_BEGIN
166 ===== FOUND: VAR_SECT =====
167 End                    KW_END
168 ===== FOUND: BLOCK =====
169 ===== FOUND: PROCEDURE 'With_Declarations' =====
170 ;                      ;
171 Begin                  KW_BEGIN
172 Empty_Without_ParamerIDENT          Empty_Without_Parameters
173 ;                      ;
174 ===== FOUND: FUNCT_CALL 'Empty_Without_Parameters' =====
175 Empty_With_ParameterIDENT          Empty_With_Parameters
176 (                      (
177 123                     INTEGER_CONST 123
178 ===== FOUND: ACT_PARAM =====
179 ,                      ,
180 'c'                     STRING_CONST 'c'
181 ===== FOUND: ACT_PARAM =====
182 ,                      ,
183 12.34                   FLOAT_CONST 12.34
184 ===== FOUND: ACT_PARAM =====
185 )                      )
186 ===== FOUND: FUNCT_CALL 'Empty_With_Parameters' =====
187 ;                      ;
188 ClrScr                  IDENT          ClrScr
189 ;                      ;
190 ===== FOUND: FUNCT_CALL 'ClrScr' =====
191 Writeln                 IDENT          Writeln
192 (                      (
193 'Kody ASCII (30-255)STRING_CONST 'Kody ASCII (30-255):'
194 ===== FOUND: ACT_PARAM =====
195 )                      )
196 ===== FOUND: FUNCT_CALL 'Writeln' =====
197 ;                      ;
198 For                      KW_FOR
199 i                      IDENT          i
200 :=                      ASSIGN
201 minASCII                IDENT          minASCII
202 To                      KW_TO
203 maxASCII                IDENT          maxASCII
204 Do                      KW_DO
205 Write                   IDENT          Write
206 (                      (
207 Chr                     IDENT          Chr
208 (                      (
209 i                      IDENT          i
210 )                      )
211 ===== FOUND: FUNCT_CALL 'i' =====
212 ===== FOUND: ACT_PARAM =====

```

```

213 ===== FOUND: FUNCT_CALL 'Chr'=====
214 ===== FOUND: ACT_PARAM =====
215 , , ,
216 , , ,
217 ===== FOUND: ACT_PARAM =====
218 )
219 ===== FOUND: FUNCT_CALL 'Write'=====
220 ===== FOUND: FOR_INSTR =====
221 ; ;
222 ReadKey IDENT ReadKey
223 ; ;
224 ===== FOUND: FUNCT_CALL 'ReadKey'=====
225 i IDENT i
226 := ASSIGN
227 ( (
228 i 1 IDENT i 1
229 +
230 3 INTEGER_CONST 3
231 ) )
232 *
233 _00 IDENT _00
234 ; ;
235 ===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'i'=====
236 if KW_IF
237 a IDENT a
238 >
239 10 INTEGER_CONST 10
240 then KW_THEN
241 b IDENT b
242 := ASSIGN
243 a IDENT a
244 ; ;
245 ===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'b'=====
246 ===== FOUND: IF_INSTR =====
247 if KW_IF
248 ( (
249 a IDENT a
250 >
251 1 INTEGER_CONST 1
252 ) )
253 then KW_THEN
254 b IDENT b
255 := ASSIGN
256 a IDENT a
257 else KW_ELSE
258 ===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'b'=====
259 b IDENT b
260 := ASSIGN
261 1 INTEGER_CONST 1
262 ; ;
263 ===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'b'=====
264 ===== FOUND: IF_INSTR =====
265 if KW_IF
266 ( (
267 a IDENT a
268 >
269 b IDENT b
270 ) )
271 then KW_THEN
272 if KW_IF
273 ( (
274 a IDENT a
275 >
276 c IDENT c
277 ) )
278 then KW_THEN

```

279	m	IDENT	m
280	:=	ASSIGN	
281	a	IDENT	a
282	else	KW_ELSE	
283	===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'm'=====		
284	m	IDENT	m
285	:=	ASSIGN	
286	c	IDENT	c
287	else	KW_ELSE	
288	===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'm'=====		
289	===== FOUND: IF_INSTR =====		
290	if	KW_IF	
291	(	(	
292	b	IDENT	b
293	>	>	
294	c	IDENT	c
295	)	)	
296	then	KW_THEN	
297	m	IDENT	m
298	:=	ASSIGN	
299	b	IDENT	b
300	else	KW_ELSE	
301	===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'm'=====		
302	m	IDENT	m
303	:=	ASSIGN	
304	c	IDENT	c
305	;	;	
306	===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'm'=====		
307	===== FOUND: IF_INSTR =====		
308	===== FOUND: IF_INSTR =====		
309	t	IDENT	t
310	[	[	
311	10	INTEGER_CONST	10
312	]	]	
313	:=	ASSIGN	
314	1	INTEGER_CONST	1
315	;	;	
316	===== FOUND: ASSIGN_INSTR 't'=====		
317	for	KW_FOR	
318	i	IDENT	i
319	:=	ASSIGN	
320	9	INTEGER_CONST	9
321	downto	KW_DOWNTO	
322	1	INTEGER_CONST	1
323	do	KW_DO	
324	t	IDENT	t
325	[	[	
326	i	IDENT	i
327	]	]	
328	:=	ASSIGN	
329	t	IDENT	t
330	[	[	
331	i	IDENT	i
332	+	+	
333	1	INTEGER_CONST	1
334	]	]	
335	*	*	
336	i	IDENT	i
337	*	*	
338	i	IDENT	i
339	;	;	
340	===== FOUND: ASSIGN_INSTR 't'=====		
341	===== FOUND: FOR_INSTR =====		
342	d	IDENT	d
343	.	.	
344	year	IDENT	year


```

345 :=                ASSIGN
346 2018              INTEGER_CONST    2018
347 ;                ;
348 ===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'd'=====
349 d                IDENT            d
350 .                .
351 day              IDENT            day
352 :=                ASSIGN
353 1                INTEGER_CONST    1
354 ;                ;
355 ===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'd'=====
356 d                IDENT            d
357 .                .
358 month            IDENT            month
359 :=                ASSIGN
360 d                IDENT            d
361 .                .
362 day              IDENT            day
363 *                *
364 10               INTEGER_CONST    10
365 ;                ;
366 ===== FOUND: ASSIGN_INSTR 'd'=====
367 End              KW_END
368 ===== FOUND: BLOCK =====
369 .                .
370 ===== FOUND: Complete program =====

```